GAZETA TRANSILVANIE

REDACȚIUNEA ȘI ADMINISTRAȚIUNEA:
BRAȘOVŬ, piața mare Nr. 22.

„GAZETA“ IESE ÎN FIECARE ḌI.

Pe unŭ anŭ 12 fior., pe șése lunĭ 6 fior., pe trei lunĭ 3 fior.
România și străinătate:
Pe anŭ 40 fr., pe șése lunĭ 20 fr., pe trei lunĭ 10 francĭ.

ANULŬ XLIX.

SĔ PRENUMERĂ:
la poște, la librării și pe la dd. corespondențĭ.

ANUNCIURILE:
O seriă garmondŭ 6 cr. și timbru de 30 cr. v. a. pentru fiecare publicar

Scrisorĭ nefrancate nu se primescŭ. — Manuscripte nu se retrămitŭ.

Nr. 163. *Lunĭ, Marțĭ 22 Iulie (3 Augustŭ.)* 1886.

Brașovŭ, 21 Iulie 1886.

Până în momentulŭ de față n'amŭ primitŭ încă nicĭ o scire despre decursulŭ adunărei poporale, ce a fostŭ convocată pe ḍiua de erĭ în capitala ungară. Foile pestane de Sâmbătă se ocupă aprópe esclusivŭ numai de persóna ministrului Tisza, care se află în Budapesta, unde a așteptatŭ sĕ védă resultatulŭ manifestației de erĭ.

Se asigură că aḍĭ séu mâne d-lŭ Tisza va pleca la Viena, de unde se va întórce éră̆șĭ la Pești. La băile de mare dela Ostende ministrulŭ-președinte numai în casulŭ acela se va duce — ne spune „Budap. Coresp.“, décă va înceta mai curêndŭ colera în Fiume.

Ḍiarele opoziționale facŭ totŭ felulŭ de combinațiunĭ cu privire la atitudinea d-lui Tisza față cu cercurile influente politice din Viena. Organulŭ partidei Apponyiste susține, că lui Coloman Tisza nu-i rĕmâne decâtŭ a alege una din douĕ: séu va cere satisfacțiune pentru ofensa ce s'a adusŭ „națiunei“, și acéstă satisfacțiă numai prin retragerea ministrului de rĕsboiu comunŭ se póte da, séu va trebui elŭ însușĭ sĕ-șĭ dea demisiunea.

Avemŭ destule motive de a crede, că d-lŭ Tisza nu va primi nicĭ una din alternativele, ce i le pune oposițiunea moderată. Elŭ va căuta fără îndoială sĕ scape și din încurcătura actuală pe vre-o portiță laterală, și „Egyetértés“ vrea sĕ scie înainte cum va suci și resuci elŭ lucrurile numai ca sĕ rĕmână la putere.

Se póte că și acuma îi va veni în ajutorŭ d-lui Tisza posomorîta situațiune esterióră, cu ajutorulŭ căreia i-a succesŭ în cursulŭ celorŭ ḍece anĭ din urmă mai de multeorĭ a-șĭ întări posițiunea.

Și asupra situațiunei din afară îlŭ interpeléză pe Coloman Tisza organele stângei estreme, carĭ se 'nțelege, pretindŭ ca sĕ nu se întêmple nimicŭ în politica esterióră a monarchiei fără scirea ministrului-președinte ungurescŭ. Ele însĕșĭ se vĕdŭ însĕ constrînse a-șĭ ḍice, că zădarnice suntŭ tóte așteptările lorŭ și 'n acéstă privință.

Au orĭ și cum dreptate foile oposițiunei maghiare sĕ fiă îngrijate din causa mersului politicei esterióre, căcĭ semnele unei apropiate furtunĭ se înmulțescŭ pe ḍi ce merge.

Inainte cu câteva ḍile întêlneamŭ încă în pressă părerĭ optimistice cu privire la relațiunile din cele trei împĕrății. Se ḍicea că trebue sĕ fiă bune relațiunile între Berlinŭ, Viena și Petersburg décă după comitele Kalnoky va merge și ministrulŭ de esterne alŭ Rusiei Giers la Kissingen, ca sĕ dea mâna cu Bismark.

Optimiștii au asteptatŭ însĕ înzadarŭ până acuma sosirea la Kissingen a diplomatului rusescŭ, și amânarea visitei lui Giers a deșteptatŭ din nou îngrijirile lorŭ.

Care sĕ fiă causa acestei amânărĭ? Toțĭ îșĭ ḍicŭ că causa e politică și că armonia dintre cele trei împĕrății trebue că e turburată.

Bate la ochĭ mai alesŭ limbagiulŭ de care se folosescŭ de unŭ timpŭ încóce foile rusescĭ, carĭ suntŭ pline de amenințărĭ în contra Austro-Ungariei și de isbucnirĭ de ură în contra Germaniei.

Intr'o scrisóre ce-o primesce „Gazeta de Colonia“ din Petersburgŭ se ḍice între altele: De mai mulțĭ anĭ se totŭ vorbesce în pressa ruséscă și în societatea rusă și germană de unŭ rĕsboiŭ germano-rusescŭ ca de unŭ evenimentŭ neîncungiurabilŭ. Pressa și opiniunea publică germană se pórtă în acéstă privință cu óre-care flegmă. Ea ar privì unŭ asemenea rĕsboiŭ ca o nenorocire, dér décă i s'ar impune nu s'ar teme de elŭ nicĭdecum. Pressa rusécă însĕ ațîță mai multŭ sĕu mai puținŭ la unŭ asemenea rĕsboiu, se înțelege totdéuna presupunêndŭ că Rusia va fi în alianță cu Francia. Unŭ faptŭ, cu care trebue sĕ calculeze seriosŭ cei din Germania, este, că ura societății rusescĭ în contra Germaniei cresce pe ḍi ce merge....

Incordarea relațiunilorŭ esterióre póte fi, cum amŭ ḍisŭ, numai spre ajutorulu d-lui Tisza, căcĭ în asemenĭ împrejurărĭ remânerea lui la putere va fi privită la curte ca o necesitate.

Cestiunea armatei în Ungaria.

La întrebarea: „Ce sĕ cêră adunările poporale?“ rĕspunde Ignaz Helfy în „Ellenzek“ următórele:

»Capitala țĕrii a pusŭ în văgașŭ mișcarea, care va fi chemată sĕ rĕspundă la provocarea de deunăḍĭ a spiritului tradiționalŭ.‘ O conferință numĕrosŭ visitată a luatŭ hotărîrea sĕ întocméscă o adunare poporală. Nu e nicĭ o îndoială, că țera va urma esemplului capitalei. „Neatêrnarea patriei nóstre sĕ se aducă la valóre și în armată prin instrucțiunĭ durabile“, încheiă resoluțiunea ce are sĕ se ia. Acésta după părerea mea numai într'unŭ modŭ sĕ póte face: Anume décă se înarticuléză și se formeză armata ungară de sinestătătóre. Și nicĭ nu mĕ îndoiescŭ, că autorii resoluțiunii sub cuvintele de mai susŭ acésta au înțelesŭ și tocmai de aceea îmĭ pare rĕu că n'au esprimat-o clarŭ. Sperŭ, că oratorii adunării poporale, precum și petițiunea ce se va adresa dietei, vorŭ umplea acéstă lacună. Nicĭodată nu s'a doveditŭ mai palpabilŭ, că fără armată de sinestătătóre întrégă nóstra constituțiune este o vorbă golă. Problema adunărilorŭ poporale nu e diplomatisarea, ci trebue sĕ spună lămuritŭ și hotărîtŭ ce vrea poporulŭ. Și cu tóte astea e sigurŭ că, decă aḍĭ s'ar supune cestiunea unui plebiscitŭ: »Ce doresce națiunea unguréscă în fața situațiunei de acumŭ și cu privire la viitorŭ?“ dela Carpațĭ până la Adriatică ar rĕsuna rĕspunsulŭ: O armată ungară de sinestătătóre! — Acésta s'o spună și adunările poporale, căcĭ numai așa vorŭ fi tâlmacĭ credincioșĭ ai adevĕratelorŭ simțĕminte ale națiunei ungurescĭ.«

Sub titlulŭ „Tisza Ianski« a apărutŭ o broșură de Ariston, care se ocupă cu schimbările personale militare de deunăḍĭ. Pseudonimulŭ autorŭ istorisesce decursulŭ afacerilorŭ Ianski-Edelsheim și espectorările sale culmineză în cuvintele, că ministrulŭ președinte nu se va pleca dinaintea spiritului Ianski, deórece elŭ nu vrea sĕ vină în contrastŭ cu națiunea sa. Rĕsturnarea ministrului comunŭ de rĕsboiu, pe care o cere Ariston, va împăca națiunea unguréscă, căderea lui Tisza însĕ ar trebui s'o amărască.

Comitetulŭ studențilorŭ din Pesta, care a pregătitŭ adunarea poporală, a trimesŭ deja în provinciă apelulŭ pentru întocmirea de adunărĭ poporale, care sĕ dea espresiune în publicŭ simțului ofensatŭ alŭ națiunei.

»Pesti Naplo« caracteriséză atitudinea oposițiunei unite față cu adunările poporale în afacerea Edelsheim-Ianski. Guvernulŭ, ḍice numita fóiă, a datŭ declarațiunĭ clare, care au mulțămită pe tóte partidele. Pensionarea lui Edelsheim și inaintarea lui Ianski însĕ se batŭ în capete cu declarațiunile lui Tisza. Fiă că guvernulŭ a fostŭ slabŭ, séu indiferentŭ în apĕrarea punctului de vedere ce a aflatŭ generală aprobare, atâta e sigurŭ, că responsabilŭ e guvernulŭ de întêmplările de deunăḍĭ și oposițiunea îlŭ va și trage la rĕspundere. Resoluțiunea adunării poporale de Dumineçă lasă afară tocmai sâmburele afacerii: responsabilitatea guvernului. Dealtmintrelea acéstă mișcare merită tótă simpatia. Numitului ḍiarŭ ar dori cu tóte astea, ca membrulŭ oposițiunei moderate, Horanszki, sĕ nu vorbéscă în adunarea poporală.

„P. Lloyd« ia cu plăcere actŭ, că oposițiunea moderată nu doresce sĕ ia parte la adunarea poporală, și accentuéză că cestiune armată nu esistă.

In 8 Augustŭ se vă ține in Cincĭ-Bisericĭ o adunare poporală.

Relațiunile dintre Francia și România.

(Fine.)

Succesorulŭ d-lui de Ring fù d. Ordega. D-lui se intorsese din Marocŭ, unde din causa caracterului sĕu neîmpăcătorŭ și bruscŭ s'a certatŭ cu vizirulŭ, cu miniștrii și cu corpulŭ diplomaticŭ. Și pe acestŭ omŭ l'au desemnatŭ pentru România flexibilă. D. Ordega a credutŭ că are a face cu Marocanii și s'a făcutŭ displăcutŭ dela începutŭ. Dênsulŭ a întrebuințatŭ recomandațiunile intenționate, ce 'i-a datŭ predecesorulŭ sĕu și se asociă cu oposițiunea... După multă ostenélă și nevoiă s'au începutŭ éră̆șĭ negocierile pentru încheierea unei convențiunĭ comerciale. Atitudinea d-lui Ordega însĕ a fostŭ de natură că s'a întreruptŭ îndată tóte tratările și a avutŭ de resultatŭ prohibițiunea reciprocă a productelorŭ române și francese. In Francia s'a imputatŭ României, că e ingrată și d. de Freycinetŭ a fostŭ înzestratŭ cu autorisațiunea de a lua mĕsurile de retorsiune. Insĕ chiar din raporturile posteriόre ale d-lui Ordega, ministrulŭ francesŭ s'a convinsŭ, că agentulŭ sĕu a fostŭ lipsitŭ de bună-voința și delicateța necesară; afară de acésta guvernulŭ din Bucurescĭ a cerutŭ într'unŭ modŭ formalŭ rechemarea d-lui Ordega, care a fostŭ atacatŭ într'unŭ modŭ violentŭ de cătră pressa ministerială. D. Ordega fù decĭ silitŭ a părăsi palatulŭ din calea Victoriei.

Pe atuncĭ ambasadorulŭ francesŭ în Mexico se afla în concediu la Parisŭ... Ministrulŭ de externe s'a gânditŭ tocmai în ce modŭ ar putea ocupa postulŭ din Bucurescĭ pentru a evita fatalitățile întêmpinate de d-nii Debains, Ring și Ordega, și l'a propusŭ d-lui de Coutouly. D. de Freycinet i-a ḍisŭ: »Contezŭ pe d-ta că vei dovedi Românilorŭ că republica francesă e amica lorŭ cea mai sinceră. ..“ Abia instalatŭ în Bucurescĭ d. de Coutouly căută a dovedi că este decisŭ de a nu urma pe calea predecesorilorŭ sĕi. Dênsulŭ a sciutŭ a'șĭ câștiga în curêndŭ simpatiele regelui și reginei și relațiunile sale cu munitrulŭ președinte au devenitŭ, într'unŭ timpŭ fórte scurtŭ, amicale.

In Decemvre anulŭ trecutŭ, aprópe 2 lunĭ după sosirea noului ambasadorŭ în Bucurescĭ, d. Brătianu a esprimatŭ dorința de a reîncepe negocierile relative la convențiunea de comerciu... D. de Coutouly se grăbì a rĕspunde că e însărcinatŭ de a primi cu cea mai mare plăcere o astfelŭ de propunere, și că guvernulŭ francesŭ cu bucuriă va reîncepe negocierile. Puține ḍile după acésta, în Ianuarie, au începutŭ confsrințele. Insĕ cu tótă buna voință ce au avutŭ părțile contractante negocierile au întîmpinatŭ dificultățĭ. Francia a cerutŭ clausa națiunei celei mai favorisate, care România n'a putută sĕ o acorde decâtŭ condiționatŭ. Negreșitŭ că pe atuncea deja guvernulŭ românŭ a gânditŭ de a rupe relațiunile comerciale cu Austro-Ungaria. Guvernulŭ românŭ voia sĕ-șĭ reserve dreptulŭ sĕ aplice tarifulŭ autonomŭ pentru unŭ numĕrŭ de articole produse atâtŭ în Transilvania câtŭ și în România. Dupăce representantulŭ Franciei a declaratŭ, că parlamentulŭ nu va sancționa o astfelŭ de convențiune, d. Brătianu a arĕtatŭ că escepțiunile stipulate nu potŭ lovi industria francesă, care nicĭ nu produce acele articole și că România ține fórte multŭ de a'șĭ reserva acele drepturĭ. Atuncea d. de Coutouly a declaratŭ că Francia doresce în adevĕrŭ de a veni în ajutorulŭ industriei române, dér pe de altă parte n'are nicĭ o pricină de a înlesni și încuraja unŭ rĕsboiu vamalŭ cu Austro-Ungaria, și că póte consimți la încheiarea convențiunei numai când i se vorŭ da alte compensațiunĭ. In adevĕrŭ Austro-Ungaria a întrevĕḍutŭ manevra guvernului românŭ. Baronulŭ de Mayr, care până atuncea a statŭ în relațiunĭ colegiale cu d. de Coutouly, a începutŭ a fi reservatŭ într'unŭ modŭ demonstrativŭ. Contele Hoyos s'a esprimatŭ față cu d. de Freycinet că e fórte avantagiosŭ pentru Francia de a avé în Bucurescĭ unŭ representantŭ, care sĕ înțelégă de a'șĭ câștiga simpatiile Românilorŭ în paguba altorŭ state.

De atuncĭ negocierile au începutŭ a merge cu anevoie, se discuta mai multe ceasurĭ asupra unui articolŭ... In fine dupăce s'a vĕḍutŭ, că Camera nu va mai avea timpŭ de a se ocupa cu convențiunea, s'a întocmitŭ o convențiune provisoriă care pentru Francia are avantagiulŭ practicŭ că o mulțime de articole potŭ fi importate în România. Cu acestŭ proiectŭ d. de Coutouly a venitŭ la sfîrșitulŭ lunei Maiu în Parisŭ și a obținutŭ dela d. de Freycinet autorisațiunea de a iscăli convențiunea pe șese lunĭ. României, din contră, i s'a

...u de a importa grânele, vitele şi vinurile. ... scurtŭ istoriculŭ convenţiunei comerciale ...ncese.

SCIRILE ĎILEI.

In sĕptămâna trecută au petrecutŭ câteva ďile în oraşulŭ nostru d-nii George Mocsonyi şi Dr. Alexandru Mocsonyi. Sâmbătă au părăsitŭ Braşovulŭ plecândŭ la Pesta.

—x—

In concertulŭ de astăséră distinsa cântăréţă D-na Raymonde d'Estrella va esecuta între altele „Walters Traumlied« din Meistersänger de Wagner cu acompaniere de viola şi pianŭ, apoi aria sculelorŭ din »Faust“ de Gounod şi arii frumóse de Mozart şi Bellini.

—x—

„Egyetértés« este informatŭ din Viena, că comitele Nicolau Pejacsevich, comandantulŭ militarŭ din Budapesta, ar fi primitŭ ordinaţiune, ca astfelŭ sĕ 'şĭ alcătuéscă vorbirea, ce are s'o ţină cu ocasiunea primirei corpului ofiţerescŭ din Budapesta, ca aceea sĕ fiă — pe câtŭ numai va fi cu putinţă—într'unŭ spiritŭ convenabilŭ Ungurilorŭ, voindŭ ca prin acésta sĕ recâştige acea popularitate, de care aşa multŭ se bucurase br. Edelsheim Gyulai. — „Egyetértés“ bate şéua...

—x—

Sub titlulŭ „Maghiarii de jelitŭ‘ scrie »Ellenzék“: »In anii următorĭ după ocuparea patriei erau şépte nume pe carĭ opiniunea publică le amintea cu dispreţŭ. Acum însĕ aflămŭ de soiulŭ acesta numele a nouĕ bărbaţĭ, carĭ îşĭ prădéză banii lorŭ pentru monumentulŭ lui Radetzky.« După acésta înşiră numele acestorŭ Maghiarĭ, precum şi ocupaţiunea lorŭ, în limba lorŭ, în limba germană. Intre ei se află: primatele din Strigonŭ, unŭ advocatŭ din Budapesta, ér ceilalţĭ suntŭ toţĭ ofiţerĭ.

—x—

Ni se scrie din Tirimia mare, lângă Murĕşŭ-Oşorheiu: »Pre la noi din causa ploilorŭ celorŭ multe, carĭ au duratŭ mai multŭ de şése sĕptĕmânĭ, s'a întârďiatŭ fórte multŭ lucrulŭ câmpului. Jumĕtate din cucuruďe (păpuşoiu) au rĕmasŭ nesăpate, ér acelea, care s'au putută lucra la timpŭ suntŭ frumóse şi promitŭ fórte bogată ródă. De asemenea ierburile suntŭ fórte frumóse; fênŭ vomŭ avé în abundanţă. Dumneďeu s'a îngrijitŭ de poporulŭ nostru.»

—x—

O vijeliă cumplită a fostŭ Mercurĭ nóptea în sĕptĕmâna trecută prin părţile Cluşiului. Trĕsnete şi fulgere urmau unulŭ după altulŭ. In Cluşiu au fostŭ trăsnite douĕ căse. Intre Apahida, Iclodulŭ mare şi Valasutŭ a fostŭ ruptură de norŭ. Au esundatŭ văile; drumurile căii ferate s'au surpatŭ, firele telegrafice s'au ruptŭ. Pagube marĭ s'au causatŭ în sĕmĕnăturĭ şi comunicaţiunea a fostŭ întreruptă mai pe tóte terenele.

—x—

Tinerimea studiósă din Tohanulŭ vechiu va arangia Duminecă în 27 Iulie (8 Augustŭ) a. c. în edificiulŭ scólei de acolo o petrecere de véră, premérsă de o şedinţă literară. Inceputulŭ la 3 óre d. a. precisŭ. Preţulŭ intrărei: de persónă 1 fl., de familiă 2 fl. v. a. Venitulŭ este destinatŭ pentru fondulŭ scólelorŭ din Tohanulŭ vechiu. Oferte mărinimóse se primescŭ cu mulţămită şi se vorŭ cuita pe cale ďiaristică. Fiindŭ însĕ timpulŭ nefavoritorŭ, petrecerea se va amâna pe Dumineca următóre. Programulŭ şedinţei: 1. „Cuvêntŭ de deschidere«, rostitŭ de Octavianŭ Popŭ; 2. »Valurile Dunării«, poesiă de C. Scrobŭ, corŭ dirigeatŭ de G. S. Tomasŭ; 3. »Corbulŭ şi Vulpea», poesiă de E. Rădulescu, declamată de N. Gridanŭ; 4. „Cine scie carte are parte«, disert. de N. Vodă; 5. „Ucigaşulŭ fără voiă“, poesiă de G. Alesandrescu, declam. de Oct. Popŭ; 6. »Şerdarulŭ Islicŭ“, canţonetă de Alirozŭ, predată de G. Babeşiu; 7. „Ura, noi Românii!‘, poesiă de V. Alexandri, corŭ dirigiatŭ de G. S. Tomasŭ; 8. „Vespasianŭ şi Papinianŭ“ dialogŭ de C. Negruzzi, susţinutŭ de G. Pantea şi Antonŭ Mânzatŭ; 9. „Din povestea vorbei“, de A. Pann, declam. de N. Popŭ; 10. »Steluţa“, poesiă de V. Alexandri, corŭ dirigiatŭ de G. S. Tomasŭ.

—x—

Suntemŭ rugaţĭ a publica următórea întrebare: De unde, de când şi dela cine şĭ-a primitŭ moralistulŭ de şése sĕptĕmânĭ, anume Demetriu Chişiereanu, titlulŭ şi caracterulŭ de administratorŭ interimalŭ alŭ oficiului vicarialŭ din Făgăraşŭ? Cei chiămaţĭ sĕ rĕspundă.

—x—

Vorbindŭ de tendinţele bursei de Bucurescĭ în cursulŭ sĕptĕmânei trecute „Curierulŭ Financiarŭ“ scrie următórele: Aurulŭ are şi elŭ bună tendinţă; agiulŭ sĕu era Lunĭ 14.10; de atuncĭ a scădutŭ treptatŭ şi alaltă séră aurulŭ se cifra cu 13 60. Lucrulŭ se esplică prin mişcarea de esportaţiune ce a începutŭ în porturĭ, unde au şi sositŭ deja câteva transpórte din nouĕle grâne. Totŭ aceste mişcărĭ, carĭ au făcutŭ sĕ între pe piéţă capitalurĭ disponibile, cerêndŭ unŭ plasamentŭ, i se atribue mai în întregulŭ ei urcarea de ďilele trecute.

—x—

Cetimŭ într'o fóiă din New-York: „In Austria şi Ungaria se pare că érăşĭ bântue frigurile de emigraţiune. In intervalulŭ dela 1 Ianuariu până la 31 Maiu a. c au debarcatŭ numai în portulŭ New York 9700 Ungarĭ şi 6330 Austriacĭ, áşadéră cu totulŭ au emigratŭ in 5 lunĭ 16,030 Austriacĭ şi Ungarĭ. In acelaşĭ intervalŭ din anulŭ trecutŭ au emigratŭ numai 5605 Ungarĭ şi 6802 Austriacĭ, prin urmare emigraţiunea e acum în crescere. Intre Austriacii emigraţĭ suntŭ cei mai mulţĭ Galiţianĭ şi emigranţii ungarĭ vinŭ cu puţine escepţiunĭ din comitatele Şaroşŭ, Abauj, Zemplinŭ şi Neutra. Precum se pare n'au folositŭ nimicŭ nicĭ avertisările pressei, nicĭ ale guvernului.« — Ce se foloséscă, décă unde te'ntorcĭ în Ungaria nu veďĭ decâtŭ miseriă, şi economică şi politică, încâtŭ te ia gróza!

De lângă Meseşulŭ Ardealului, în Iuliu 1886.

»Principiis obsta.«

Hydra bălósă a Maghiarilorŭ érăşĭ îşĭ ridică capulŭ în comitatulŭ Sĕlagiului.

Publiculŭ cetitorŭ scie, că în Buciumĭ Maghiarii îşĭdau tótă truda ca Românii cu braţele şi puterea lorŭ sĕ le rădice scólă comunală cu limba de propunere eschisivŭ maghiară, măcar, că băeţĭ de Maghiarĭ carĭ sĕ-o frecventeze, nu-sŭ ca'n palmă. Cutezarea în astă privinţă merge păn' la neruşinare.

Românii din Buciumĭ ca se scape de astă pacoste, lăsată de D-ďeu póte pentru pĕcatele lorŭ, au luatŭ tóte mĕsurile legale; recursulŭ lorŭ însĕ póte numai acuma va sĕ mérgă la ministeriulŭ de interne, cerêndŭ sĕ-i scape de asta ruşine, ca ei ca ómenĭ sĕrmanĭ pe contulŭ drumului vecinalŭ sĕ facă statului scólă maghairă de care tocmai atâta lipsă au ca şi de ciumă. — Ce va fi? Sentinela va raporta la timpulŭ sĕu pe largŭ. —

Acuma vine rêndulŭ la cele ce se petrecŭ în comuna Trăsnea, unguresce Ördögkut. — Cine cetesce foile! din Cluşiu şi codiţa din Zilah »Szilágy« în ďilele trecute va fi vĕďuţĭ că »Kultur-egyletulŭ din Cluşiŭ a destinatŭ o fundaţiune făcută de curêndŭ pe câţĭva anĭ în sumă de 300 fl. v. a. pentru susţinerea şi respective înfiinţarea unei scóle de băieţĭ frebeliane »Kisdedóvoda.‘ — Cetindŭ mulţĭ Românĭ numele de Ördögkut, vor fi cugetatŭ sciu, la o comună purŭ maghiară, orĭ baremĭ mestecată. Lucrulŭ însĕ stă chiarŭ din contră. Comuna nóstră e una din cele mai marĭ şi mai române, ce se află sub pólele »Meseşului“, şi potŭ ďice că strădania ce-o desvóltă acestŭ poporŭ arŭ face onóre orĭ cărei naţiunĭ culte. —

Acum décă stai şi cugeţĭ, că ce póte fi causa că Kulturegylet-ulŭ în legătură cu „Vesselenyi egylet‘ din Zilah îşĭ punŭ tótă silinţa, ca acéstă scólă sĕ fiă tomaiŭ Trăsnea, satŭ curatŭ românŭ? Numai orbulŭ nu vede că aci e la mijlocŭ fantoma maghiarisărei, acéstă babă — hîrcă, nespălată şi slutósă, ce cutrieră atâţĭ creerĭ maghiarĭ!

In Trăsnea afară de 3—4 domnuţĭ bĕtrânĭ, dóră numai între corturarii din capĕtulŭ satului vei afla vre-o sdrénţă de Maghiarŭ. — Au dóră sĕ fiă aceştĭ 2—3 domnuţĭ bĕtrânĭ ajunşĭ la adoua copilăriă, ca sĕ aibă lipsă de asta scólă? Se póte că nu odată s'a întêmplatŭ acum, de ideia ficsă pe mulţĭ i-a făcutŭ sĕ-şĭ pérdă minţile şi sĕ devină pradă escentricităţii lorŭ. —

Acum noi scimŭ că Trăsnea în persónă M. O. D. Petru Roşca are protopopŭ harnicŭ, în persóna d-lui Irodion. Sabó preotŭ desterŭ; apoi invĕţătoriulŭ şi şcóla încă-şĭ facu datorinţa; — când tóte astea-sŭ trupŭ şi carne, ce cugetă fanfaronii hĕbĕucĭ că prunculŭ de Românŭ va merge la acea scólă, batjocura limbei şi naţionalităţei sale? Noi scimŭ, că Românulŭ de viéţă e gata a se despărţi, dér de limba şi naţionalitatea sa nu; noi scimŭ şi aceea că Românulŭ dela Maghiarŭ bine nicĭ când nu a esperiatŭ, şi totŭ rĕulŭ si nĕcasulŭ dela astfelŭ de fanfaronĭ le vine. Ce cugetă aceştĭ deşuchiaţĭ ai seclului nostru, că băieţelulŭ de Românŭ îţĭ va frecventa scoliţa lorŭ nefastă? Ďeu tare au trebuitŭ sĕ-i orbéscă D-ďeu, de ne cugetă pe noi atâtŭ de neesperţĭ şi proştĭ, încâtŭ speréză că noi vomŭ merge in grópa naţionalităţii nóstre ďiua la améďi săpată de dênşii

Domnuţilorŭ din Trăsnea (Ordögkut) şi cinstite Kulturegyleturĭ! O grămadă de dascălĭ ai şcólelorŭ de statŭ din Ardealŭ, pămêntulŭ classicŭ alŭ românismului, apoi şcólele comunale din Gibou, locŭ vecinŭ cu Ordögkut, apoi pentru nescai cursurĭ preparandiale din Zilah etc. etc. respectivii încă nicĭ astăďi, la capĕtulŭ anului nu şĭ-au primitŭ salariulŭ meritatŭ. Acum décă vouĕ vĕ e aşa de tare sĕ rĕspândiţĭ cultura, daţi-ne cele trei sute la profesorii şcólelorŭ esistente, orĭ la şcóla ce se va rădica în Buciumĭ, dér nu umblaţĭ de-a mâţa órbă cu 2 banĭ în trei pungĭ, căcĭ înzadarŭ ascundĭ mâţa în sacŭ, căcĭ îşĭ scóte ghiarăle.

Ďicŭ şi se mândrescŭ aceştĭ fanfaronĭ ai pintenilorŭ, că acuma facŭ scoliţă de băieţĭ în satŭ, mai apoi vorŭ rădica şcólă de statŭ comunală la Buciumĭ, căcĭ şi ďicŭ ei că poporulŭ românŭ de sub Moseşŭ e necultŭ şi orĭ ce-i ve-i da primesce bucurosŭ. Póte jupânilorŭ sĕ fiă, dóră noi sperămŭ că acéstă sforţare pĕcătósă numai scârbă va sĕ nască în Românaşii noştri, déră ca ei sĕ-şĭ însuşéscă acelŭ graiu durŭ, straniu geniului şi culturei române, noi nu credemŭ. Sĕ sperămŭ în Ďeulŭ popórelorŭ, că viţa Romei în consciinţa superiorităţii sale de rassă va rĕmâné neatinsă şi „Bendegus« va dispăré dinaintea lui ca ceara dinaintea feţei focului! căcĭ noi scimŭ că; viţa Romei e măréţă, srpîncenată şi înaltă; şi asta va da peptŭ triumfătorŭ molocului maghiarŭ, acestui idolŭ cu picióre de lutŭ.

FOILETONU.

Doine şi hore.

Culese din gura ţĕrancelorŭ şi a ţĕranilorŭ opincarĭ, de *Eugenia Farkas* din Cacuciu.

Pe sub verdea dumbrăviţă
Merge-o d'albă copiliţă,
Cu rochia creţióră,
Cu cosiţa gălbióră,
Cu inima ruptă 'n două.
Ďice luna cătră sóre
De-arŭ merge copila tare,
Că vine Dunărea mare;
Copiliţa auďia
Şi din gură aşa ďicea:
Las' sĕ vie, sĕ mĕ mâie,
Că n'am tată sĕ mĕ ţie,
Nicĭ maică sĕ mĕ mângăe.

***

Maică, măiculiţa mea,
Când pe mine m'ai făcutŭ
Ţie bine ţĭ-a părutŭ,
Maică, de părere bună
Mĭ-ai făcutŭ ţolŭ din torsură
Şi faţă de strămătură,
Şi legănŭ de măghieranŭ
Sĕ mĕ legănŭ de măganŭ.
Vai de legănatulŭ meu
Cum m'am legănatŭ de rĕu!
Sĕ nu se legene nime
Copilŭ de nĕcasŭ ca mine.

***

Sub póla de codru verde
Badea murgulŭ potcovesce,
Mândra din casă-lŭ privesce
De lacrĕmĭ abia-lŭ ďăresce,
De suspine abia vorbesce.
Bade bădişorulŭ meu
Unde gaţĭ tu murgulŭ tĕu?
— De-a peţi pe câmpiă
La arsa de cătăniă;
— De te ducĭ bade la bine
Ia-mĕ, du-mĕ şi pe mine
Fă-mĕ brêu pe lângă tine;
De ţĭ-a păré brêulŭ greu
Fă-mĕ lumină de sĕu,
Şi mĕ bagă 'n sînulŭ tĕu;
De ţĭ-a păré asta grea
Nu mĕ lăsa 'n voe rea,
Ci mĕ fă opaiţŭ de céră
Şi mĕ pune subsuóră,
Că unde tu-'i însĕra
Io frumosŭ ţĭ-oi lumina;
De te-a 'ntreba cineva
De unde ai lumina:
Asta-i lumina de seu
Drăguţa din satulŭ meu,
Asta-i lumina de céră,
Drăguţa din a mea ţéră.
De te ducĭ în altă ţéră
Nu-ţĭ lega murguţu-afară,
Nu 'ntra 'n casă ne chematŭ
Nicĭ nu bea neînchinatŭ,
Că d'asupra-i beutură
De desuptŭ 'i mătrăgună;
Mătrăgună cu otravă
Ca sĕ-ţĭ cadă hîda dragă,
Pe hîda sĕ o iubescĭ
La mine sĕ nu gândescĭ;
Cu hîda-i face ce-i face
La mine nu ti-i întórce,

***

Mĕi bădiţă, aşa-i gânditŭ,
Că tu décă mi-i lăsa
Io portu mi-l'oi schimba,
Şi tu décă mi-i urî
Io portu mi-i l'oi cerni,
Dér mai albŭ l'oi soponi;
Mai albŭ decâtŭ lebeda
Cu petéle m'oiu găta.
Şĭ-oiu grăi cu graiu blânduţŭ
Şi mĭ-oiu căpĕta drăguţŭ,
Oiu trece pe la grădină
Şi te-oiu rumpe la inimă;
Oiu trece pe la feréstră
Tu-i şedé cu hîda 'n casă,
Şi tu-i cere de mâncatŭ
Ţĭ-a da blidu nespălatŭ,
Şi lingura de sub patŭ:
Mâncă, décă m'ai luatŭ;
Tu la mine te-i uita
Şi din gură-i cuvênta:
Bate Dómne pe-a cela
Care 'şĭ lasă drăguţa;
Că aşa'm lăsatŭ şi eu
Şi m'a bătutŭ Dumneďeu.

***

Mĕ uitai din dealŭ în vale
Pe ce sĕ mĕ sui călare,
Pe unŭ murgŭ cu cóma mare.
Murgule, cómă'n spicată,
Mai scóte-mĭ capulŭ odată
Că te-oi băga 'n grajdŭ de pétră;
Ţĭ-oi da vinŭ cu feria
Şi ovĕsu cu merţa,
Dóră mi-i puté purta
Sĕ încunjurŭ io ţéra,
Pân'oi găsi pe mândra;
Ţéra am încunjuratŭ
Pe mândruţa am aflatŭ,
Numai singură'ntr'unŭ satŭ.
Tu mândruţă, pui păunŭ,
Mută-ţĭ casa lângă drumŭ,
Că m'oi face-unŭ păunaşŭ
Şi-oi veni sĕ-mĭ dai sălaşŭ.
Da de cină ce mi-i da?
— Castraveţĭ ca iedera
Gură dulce ca mierea;
Castraveţĭ bătuţĭ de rouă,
Ş'unŭ pătuţŭ cu perinĭ nouă,
Ţi l'oi da bade şi ţie
Ca la-unŭ omŭ de omeniă.

Apelămŭ la inteliginţa bisericéscă şi mirénă a comitatului Sĕlagiu şi giurŭ, la patriotismulŭ Protei şi preotului localŭ, şi suntemŭ siguri, că ruşine nu vomŭ păţi M. O. D. Petru Roşca, Irodionŭ Labo, Davidŭ Popŭ şi alţii însŭ cu multŭ mai buni Români decâtŭ sĕ nu-şi lumineze poporenii, că ei şi pruncuţii lorŭ în »Kisdedovda-ulŭ« maghiarŭ nu au ce căuta, după ce acolo limba propunerii, fiindŭ cea maghiară băiatulŭ de Românŭ în o astfelŭ de şcólă nepricepută, apoi calvină şi reformată, numai şi-ar schimba limba şi arŭ uita şi puţinulŭ ce-au învĕţatŭ acasă; le vomŭ spune, că nici pentru părinţi, nici pentru prunci acea şcoliţă nici unŭ bine nu le póte aduce; şi că deci băieţii până la alŭ 7-lea anŭ. avêndŭ lipsă de a se întări şi cresce, nici sănĕtăţii trupului, nici celei a sufletului nu sĕ cere ca sĕ scie sdrobi ceva din: Vörösmarty, Petöfi şi alţi idoli străini geniului românŭ. Aşa sĕ fiă! *Aticŭ.*

Turburărĭ socialiste în Olanda.

O întêmplare neînsemnată a aprinsŭ în Amsterdam foculŭ fanatismului socialiştilorŭ. Flegmaticii locuitori ai Olandei au fostŭ aduşi acolo, ca sĕ lupte sub stégulŭ roşu îndĕretulŭ baricadelorŭ. S'a vĕrsatŭ multŭ sânge în Amsterdam până în cele din urmă mişcarea a fostŭ potolită de forţa armătă. Étă istoriculŭ ei:

Intr'o stradă situată în suburbiulŭ Iordanŭ, o cétă de ómeni petrecea Dumineca trecută, jucândŭ unŭ felŭ de jocŭ numitŭ de către olandesi P a l i n g t r e k k e n. Acestŭ jocŭ însĕ din causă că conţine într'ênsulŭ o crudă torturare de animale, nu mai este permisŭ de mai multŭ timpŭ Poliţia, care voia tocmai sĕ oprêscă acelŭ jocŭ, întêmpină resistenţă; ea reuşi însĕ ca sĕ împrăştiă pe turburători şi nóptea de Duminecă spre Luni trecŭ în linişte. Der Luni spre séră, conflictele dintre poporŭ şi poliţiă sĕ reînoiră. Poporulŭ ridică baricade, trupele fură consemnate şi trimise contra turburătorilorŭ. Aceştia nu se supuseră nici în faţa armatei, care apoi dădŭ focŭ. Din momentulŭ acela o luptă ucigătóre se încinse şi ea se întinse peste o parte însemnată a oraşului. Diminéţa 14 morţi şi 76 răniţi au fostŭ găsiţi şi totuşi turburarea n'a încetatŭ încă.

Lucrulŭ e limpede. Interdicerea unui jocŭ popularŭ, care se pare a fi fostŭ pricina acestorŭ lupte, n'ar fi avutŭ consecinţe atâtŭ de grave, décă massele n'ar fi fostŭ agitate de mai înainte Se póte admite că mişcările socialiste din Belgia au influenţatŭ multŭ miculŭ regatŭ vecinŭ, mai cu sémă că aceste două ţĕri, cari până la 1830 erau sub aceeaşi corónă, se află întro egală situaţiune socială şi politică.

Constituţia olandesă e mai aceeaşi cu cea belgiană şi dreptulŭ de votŭ e de asemenea forte mărginitŭ, deórece eschide mulţimea poporului dela alegeri din causa marelui censŭ ce se cere. Olanda are peste 4 milióne locuitori şi dintr'aceştia numai 120,000 suntŭ alegĕtori, cari trimitŭ în cameră 86 deputaţi. P o p o r u l ŭ m u n c i t o r ŭ n'a r e n i c i o r e p r e s e n t a ţ i u n e p a r l a m e n t a r ă.

Defectulŭ acestei stări a şi fostŭ recunoscutŭ şi Camera în rĕspunsulŭ ei la mesagiulŭ tronului a votatŭ o adresă în care esprimă dorinţa ca constituţia sĕ fiă modificată în sensulŭ ca d r e p t u l ŭ d e v o t ŭ s ĕ f i ă m a i l ă r g i t ŭ.

Pentru Olanda, care stă multŭ mai bine decâtŭ Belgia în ceea ce privesce clasa muncitóre, sĕ pótă admite, că cererea pentru lărgirea dreptului de votŭ este o cerere de căpeteniă a socialiştilorŭ şi décă acésta cerere, va fi împlinită mişcarua socialiştilorŭ va perde din caracterulŭ ei periculosŭ.

Se telegrafiază din Amsterdam cu data 30 Iuliu: Aséră n'a fostŭ nici o turburare în suburbiulŭ Iordanŭ. Vr'o 200 de soldaţi de marină ţineu ocupată mica biserică din piaţa Noorder. Insuşi poporulŭ aruncă tótă vina asupra agitatorilorŭ socialişti. Ḑiarulŭ socialistŭ „R e c h t v o o r A l l e n", (Dreptate pentru toţi.) pórtă unŭ limbagiu forte violentŭ şi se vinde cu sutele pe strade. Fortuinŭ, unulŭ din capii socialişti, a fostŭ arestatŭ.« Mâne 25 cadavre, victime ale ultimelorŭ turburări, vorŭ fi înmormêntate. Se crede că turburări se vorŭ face cu acestŭ prilegiu şi de aceea s'au luatŭ mĕsuri energice.

Depositŭ de mostre de exportŭ în Geneva. Camera de comerţŭ şi industriă din Braşovŭ comunică prin acésta cercurilorŭ interesate, că cetăţénulŭ austriacŭ Lorenzo Mondini din Ala, cunoscutŭ deja de mai multŭ de 11 ani, parte ca conducĕtorŭ la însemnate case de spepiţiune, parte activŭ independentŭ în Italia, ér actualmente locuitorŭ în Geneva a deschisŭ în Palazzo Balbi din Geneva unŭ depositŭ de mostre d'ale articolelorŭ de esportŭ cele mai curente şi mai importante pentru pieţa d'acolo şi relaţiunile ei transmarine. Ţinêndŭ sémă de însemnătatea cea mare a Genevei pentru têrgulŭ spaniolŭ şi sudamericanŭ, industriaşii austro-ungari ar puté trimite în acestŭ depositŭ mostre, fiindŭ esenţiale avantage. Ce privesce mostrele, e perspectivă că vorŭ găsi o însemnată pieţă, sub condiţiuni corĕspunḑĕtóre, următórele articole: mărfuri de porcelanŭ şi de lutŭ, de sticlă, marchităniă şi aşa numite articole de Viena, mobile din lemnŭ încovoiatŭ, hârtiă de totŭ felulŭ, anume hârtiă de scrisŭ şi de ţigară, instrumente de agricultură din ferŭ şi lemnŭ, cuţităriă, casse sigure contra incendiului. făină ungară.

Ultime scirĭ.

Lembergŭ, 30 Iuliu. — Foile polone primesc sciri din Varşovia, că în Polonia ruséscă, rezerviştii, au primitŭ ordinulŭ sĕ nu plece din localităţile unde se găsescŭ acum, că la o însciinţare sĕ se pótă aduna la loculŭ de concentrare în timpŭ de 24 óre.

Roma, 30 Iuliu. — In privinţa scirilorŭ privitóre la călĕtoria comitelui Robilant la Viena ḑiarulŭ „Opinione" spune că raporturile între Italia, Austria şi Germania, precum şi cele ce esistă între miniştrii afacerilorŭ streine ale acestorŭ trei ţĕri suntŭ aşa de cordiale, încâtŭ ideia unei întrevederi ar fi primită cu plăcere într'unŭ modŭ reciprocŭ. „Opinione" adaoge că eventualităţile suntŭ în favórea unei întrevederi, remâne de regulatŭ numai cestiunea de oportunitate.

SCIRĬ TELEGRAFICE.

(Serv. part. a »Gaz. Trans.«)

BAYREUTH, 1 Augustŭ. Renumitulŭ pianistŭ F r a n c i s c ŭ L i s z t a m u r i t ŭ aḑi-nópte

(Franciscŭ Liszt s'a născutŭ la 1811, în 1822 a cântatŭ în Viena înaintea lui Beethoven, vestindŭ în tótă lumea cultă că e unŭ geniu artisticŭ, care avea efectŭ asupra fiă-căruia, ca şi demoniculŭ Paganini. In 1847 se stabili Liszt în Weimar, care fusese Atena Germaniei. Simfoniile sale desvoltară mai departe germenulŭ simfoniei lui Beethoven. Pe tĕrêmulŭ musicei religióse, Liszt creă cu mare succesŭ. Elŭ a reînoitŭ musica bisericéscă catolică.)

DIVERSE.

Inmormêntarea unui originalŭ. „L'Ita[…] acum câteva ḑile murì, în vêrstă de 76 de a[…] tanova di Caverzere, din Padua, unŭ óre-car[…] nico Garbin. Defunctulŭ — care trebue sĕ fi fost[…] bunŭ — puse în testamentulŭ sĕu, făcutŭ acum de[…] ani, disposiţiile cele mai ciudate în privinţa înmormêntării sale. Mai ântâiŭ de tóte Garbin, deşi bogatŭ, voi sĕ móră în grajdŭ lângă calulŭ sĕu. Elŭ ordonă apoi ca treiḑeci de ómeni veseli sĕ vegheze lângă cadavrulŭ sĕu bêndŭ mereu. Pentru acésta trebuia sĕ li se pună la disposiţiă două butóie pline cu vinŭ. Persónele cari trebuiau sĕ urmeze cortegiulŭ erau ţinuţi ca în locŭ de luminări sĕ aibă în mână câte unŭ bastonŭ; fiăcare rudă trebuia sĕ aplice câte două palme pe obrazulŭ mortului; în totŭ traiectulŭ dela casa mortuară până la biserică, cosciugulŭ trebuia sĕ fiă depusŭ pe pământŭ la fiiecare ḑece paşi şi bătutŭ cu bastonulŭ; pentru ca cei însărcinaţi cu acésta sĕ'şi recâştige forţe trebuia sĕ li se pună la disposiţiă vinŭ. Tóte aceste disposiţiuni au fostŭ executate din punctŭ în punctŭ, spre marele scandalŭ alŭ statului întregŭ. Preoţii înzadarŭ se încercară sĕ împedece acéstă înmormêntare de o nouĕ speciă. Mulţimea vinului, care beutŭ înainte şi după înmormêntare, ameţise tótă lumea, voinţa lui Garbin fŭ îndeplinită până la sfîrşitŭ. In locŭ de psalmuri se cântă cu voci reguşite şi fără nici unŭ acordŭ „Marianina." Preotulŭ, ne mai sciindŭ ce sĕ facă, închise uşa bisericei şi trimise cosciugulŭ la cimiterŭ fără a-i da binecuvêntare. La cimitirŭ, în giurulŭ mormêntului, neastupatŭ încă, se beŭ restulŭ vinului.

Unŭ nebunŭ înamoratŭ de regina Victoria. — Acum câteva ḑile, unŭ englesŭ numitŭ James Junior a scrisŭ reginei Engliterei pentru a-i cere mâna. Scrisórea e adresată astfelŭ: „Multŭ iubita mea Victoriă" şi este subscrisă. „Soţulŭ d-tale imperatorulŭ." Fiindcă scrisórea a rĕmasŭ fără nici unŭ rĕspunsŭ, Jinior s'a vĕḑutŭ nevoitŭ a merge la palatulŭ dela Windsor spre a vedea décă cererea sa e primită. In locŭ însĕ de a fi primitŭ de către regina, elŭ fŭ primitŭ de unŭ inspectorŭ poliţienescŭ care înţelegêndŭ că are aface cu unŭ nebunŭ regalŭ ilŭ arestă imediatŭ Asupra lui s'a găsitŭ unŭ cuţitŭ mare, asupra căruia întrebându-se, nebuna majestate a rĕspunsŭ că ilŭ luase cu elŭ spre a tăia bătăturile M. S. Reginei. Se înţelege că nebunulŭ înamoratŭ a fostŭ înaintatŭ într'unŭ spitalŭ de nebuni spre a'şi manifesta mai liberŭ înaltele sale aspiraţiuni amoróse.

Cursulu pieţei Braşovŭ
din 2 Augustŭ st. n. 1886.

Bancnote românesci	Cump.	8.69	Vênd.	8.71
Argint românesc	»	8.60	»	8.65
Napoleon-d'ori	»	9.97	»	10.—
Lire turcesci	»	11.27	»	11.30
Imperiali	»	10.26	»	10.29
Galbeni	»	5.88	»	5.92
Scrisurile fonc. »Albina«	»	100.50	»	101.50
Ruble Rusesci	»	121.$^1/_2$	»	122.$^1/_2$
Discontulŭ	»	7—10 % pe anŭ.		

RECTIFICARE. Intr'o parte a ediţiunei numĕrului trecutŭ 162 s'a pusŭ în capul fóiei »Sâmbătă« în locŭ de D u m i n e c ă 1 Aug., ceea ce este a se corege.

Editorŭ: Iacobŭ Mureşianu.
Redactorŭ responsabilŭ: Dr. Aurel Mureşianu

Ardă-te foculŭ străinŭ
De ţi-aşi face apa'n vinŭ
Totŭ nu ţi facŭ voia deplinŭ,
De ţi-aşi face apa'n bere
Nu-ţi potŭ face pe plăcere;
Că străinu-i ca şi spinulŭ
Ii amarŭ ca şi pelinulŭ,
De li purta totŭ în spate
Când li pune josŭ, te bate.

***

Cucule cu pênă sură
De ce cânţi la noi pe şură,
Dor ţi-i fóme, ori ţi-i sete
Sĕu ţi-i dorŭ de codru verde?
De ţi-i fóme sĕ-ţi dau grâu,
De ţi-i sete sĕ-ţi dau vinŭ;
Nu mi i fóme nu mi-i sete
Nici mi i dorŭ de codru verde,
Ci mi-i dorŭ de ţéra mea
C'amŭ lăsatŭ trii mândre'n ia,
Una în dealŭ ca ş'unŭ paharŭ
Alta'n vale ca şi-o flóre,
Una în capulŭ satului
Mi-i punerea capului.

***

Peteluţă'n colopaşŭ
Drăguţu mi-i dusŭ la Blaşiu,
Nu s'o dusŭ sĕ nu mai vie,
Că s'a dusŭ sĕ'nveţe-a scrie;
A scrie şi-a învĕţa
Déc'a vini m'a lua;
De-oi vede, că nu mĕ ia:
M'oiu duce din josŭ de móră
Ş'oiu lua năsipŭ în pólă,
Ş'oiu da badii sĕ móră;
Ori sĕ móră, ori sĕ peiă
Sĕu pe mine sĕ mĕ iéie.
Maghieranŭ cu măciuţie
Spune-i bădiţii sĕ vie,
Spune-i că de n'a veni
Tare l'oiu afurisi,
M'oi ruga la sfântulŭ sóre
Sĕ lŭ usce de pe picióre,
Şi sĕ móră, cum nu móre
Nici omŭ, nici sburătóre;
M'oiu ruga la sfânta lună
Sĕ nu-i déie ḑiuă bună.
Sĕ te bată, bade, bată
Ḑiua de mâni şi d'alaltă,
Sĕ te bată vênturile
Ca pe mine gândurile.

***

Cântă puiulŭ cucului
Susŭ în vîrfulŭ nucului,
Mai în josŭ la crengurele
Cântă două păsĕrele,
Mai în josŭ la rădĕcină
Cânt' o pasĕre străină,
Pe cum mi-e şi-a mea inimă,
Cucu cântă, frunda pică,
Inima mi se despică,
De-ar cânta şi pupăza
Mi s'ar rupe inima.
Frunḑă verde ca nalba
Rĕu m'a blăstĕmatŭ maica,
Nu sciu'n rîsŭ ori în adinsŭ
Că de mini tare s'a prinsŭ,
Nu sciu'n glumă ori in şagă
Că de mini tare se légă,
Nu sciu, pentr'ale mele rele
Ori pentru-a maici greşele,
Nu sciu pentr'ale mele fapte
Sĕu pentru-a maicii pĕcate,
A pusŭ mâna către sóre
Ş'a ḑisŭ sĕ n'am sĕrbătóre,
Nice Pasci nice Rosale,
Fără ḑiua de Crăciunŭ
Şi acea s'o petrecŭ pe drumŭ.

***

Păhărelŭ verde'n rotatŭ
Unde mergi bade gătatŭ?
La mândruţa în altŭ satŭ;
Că mi-a spusŭ unŭ omŭ de trébă,
Că mi-i mândra rĕu beteagă,
Da m'oiu face ce m'oiu face
Ş'oiu merge s'o vĕdŭ cum zace,
Şi m'am dusŭ de-o am vĕḑutŭ,
Cum zăcea ia de frumosŭ
Cu capulŭ pe perini josŭ,
Cu capulŭ pe o perinuţă
Cu mâna la inimuţă,
Cu capulŭ pe perini nouĕ
Cu inima ruptă'n două,
Cu capulŭ către părete
Cu inima ruptă'n şépte.

***

Sĕracŭ bine de de multŭ
Multŭ mĕ mirŭ ce te-ai făcutŭ,
Că io'n tîrgŭ nu te-am vêndutŭ,
In crîşmă nu te-am beutŭ,
Făr' tu singurŭ te-ai perdutŭ
Ca roua de pe pământŭ;
Asta n'am gândit'o eu,
Se am după bine rĕu,
Asta n'a gândit'o nime
S'ajungŭ la rĕu dela bine.

***

Sĕracile fetele!
Una-două au norocŭ
Da mai multe ardŭ ca'n focŭ,
Una-două au tignélă
Da mai multe ardŭ ca'n pară.
Copilă cu doi părinţi
Nu sili sĕ te mărişi,
De-ai sci cum'i măritată
Ai şede mai bine fată,
De-ai sci cum'i cu bărbatŭ
N'ai sili la măritatŭ;
De-ai călca totŭ pe dutcuţĕ
Nu ţi-a fi ca la măicuţă,
De-ai călca totŭ pe florinţi
Nu ţi-a fi ca la părinţi.

Cursulŭ la bursa de Viena

din 1 Augustŭ st. n. 1886.

...urŭ 4%	106.—
...e hârtiă 5%	94.95
...nutulŭ căilorŭ ferate ungare	154 65
...mortisarea datoriei căilorŭ ferate de ostŭ ung. (1-ma emisiune)	100.60
Amortisarea datoriei căilorŭ ferate de ostŭ ung. (2-a emisiune)	128 50
Amortisarea datoriei căilorŭ ferate de ostŭ ung. (3-a emisiune)	120 —
Bonurĭ rurale ungare	105.20
Bonurĭ cu cl. de sortare	1C5.10
Bonurĭ rurale Banat-Timişŭ	105.20
Bonurĭ cu cl. de sortare	105.10
Bonurĭ rurale transilvane	105 20
Bonurĭ croato-slavone	105.25
Despăgubire p. dijma de vinŭ ung.	100.—
Imprumutulŭ cu premiu ung.	123.70
Losurile pentru regularea Tisei şi Segedinului	125 80
Renta de hârtiă austriacă	86.15
Renta de arg. austr.	86 15
Renta de aurŭ austr.	122,70
Losurile din 1860	142 —
Acţiunile băncei austro-ungare	869 —
Act. băncei de creditŭ ung.	287.25
Act. băncei de creditŭ austr.	280.30
Argintulŭ —. — Galbinĭ împărătescĭ	5.94
Napoleon-d'orĭ	10.01
Mărcĭ 100 împ. germ.	61 90
Londra 10 Livres sterlinge	126.40

Bursa de Bucuresci.

Cota oficială dela 18 Iulie st. v. 1886.

	Cump.	vênd.
Renta română (5%)	$93^1/_4$	$93^3/_4$
Renta rom. amort. (5%)	98—	$98^1/_4$
» convert. (6%)	$88^1/_4$	89—
Împr. oraş. Buc. (20 fr.)	33—	34—
Credit fonc. rural (7%)	$100^1/_2$	101—
» „ „ (5%)	$87^1/_2$	88—
» » urban (7%)	$100^1/_2$	101—
» » » (6%)	$91^1/_2$	92—
» » » (5%)	83—	$83^1/_4$
Banca naţională a României 500 Lei	1015	1025
Ac. de asig. Dacia-Rom.	265	271
« » » Naţională	220	225
Aurŭ contra bilete de bancă	13.70	14.00
Bancnote austriace contra aurŭ	2.02	2.02

Nr. 5111/886.

PUBLICAŢIUNE.

La unŭ câne ucisŭ în 30 a l. c. care a muşcatŭ şi alţĭ cânĭ, s'a constatatŭ medicalmente turbarea. Pe basa oprimărei comisiunei medicale se dispune stricta contumaţiare pe durată de 40 ḑile a tuturorŭ cânilorŭ de pe teritorulŭ orăşenescŭ, prinḑêndu-se şi omorându-se îndată de către călău fiă-care câne, care umblă fără botniţă.

In sensulŭ §-lui 102 alŭ art. de lege XL din 1879 se provócă mai departe fie-care, ca asupra acelorŭ cânĭ séu animale de casă, carĭ dau semne de turbare séu la carĭ se observă simptóme, din care se póte conchide turbarea, sĕ facă imediatŭ arătare subscrisului căpitănatŭ, pedepsindu-se la casŭ contrarŭ întrelăsarea acestei arătărĭ conformŭ legei.

Braşovŭ, 31 Iulie 1886.

1—3 **Căpitănatulŭ orăşenescŭ.**

Avisŭ d-lorŭ abonaţĭ!

Rugămŭ pe d-nii abonaţĭ ca la reînoirea prenumeraţiunei sĕ binevoiască a scrie pe cuponulŭ mandatului postalŭ şi numerii de pe fâsia sub care au primitŭ ḑiarulŭ nostru până acuma.

Domnii ce se abonéză din nou sĕ binevoiască a scrie adresa lămuritŭ şi sĕ arate şi posta ultimă. *ADMINISTR. „GAZ. TRANS“*

Abonamente la Gazeta Transilvaniei

se potŭ face cu începerea dela 1 şi 15 ale fiecărei lunĭ, mai uşorŭ prin mandate postale.

Adresele ne rugămŭ a ni se trimite esactŭ arătându-se şi posta ultimă.

PREŢULŬ ABONAMENTULUI ESTE:

Pentru Austro-Ungaria:

pe trei lunĭ . . . . 3 fl. —
„ şése lunĭ . . . . 6 fl. —
„ unŭ anŭ . . . . 12 fl. —

Pentru România şi străinătate.

pe trei lunĭ . . . . 10 francĭ
„ şése lunĭ . . . . 20 „
„ unŭ anŭ . . . . 40 „

Administraţiunea „Gazetei Transilvaniei.“

Tipografia ALEXI, Braşovŭ.